

MÜLLER · LAJOS · S.J.

SZENTLÉLEK NOVENA.

Spencer

Szenilélek-novéna

Walter József
innicheni prépost után

Müller Lajos S. J.

KORDA R.-T. KIADÁSA, BUDAPEST,
VIII., Mikszáth Kálmán-tér 3.

Nr. 26/1930.

Imprimi potest.

Biró Ferenc S. J.
rendfőnök.

Nihil obstat.

Dr. Julius Czapik
ensor dioecesanus.

Nr. 969.

Imprimatur.

Strigonii, die 24. Martii 1930.

Dr. Stephanus Breyer
eppus, vic. gen. ad int.

Előszó.

Sokszor hallottam, hogy a hivek — főleg Pütkösd táján — a könyvkereskedésekben a Szentlélekről szóló elmélkedéseket s imákat keresnek.

*Ennek a kívánságnak akartam megfelelni, midőn a szentéletű Walter József dr. innicheni prépostnak: *Der heilige Geist in seinen Gnaden und Gaben* c. művében*) közölt Szentlélek-kilencedet magyarra átdolgoztam. Egyben kis letenyét*

**) Kiadó jelenleg: Tipografia Vogelweider Bressanone (Prov. Bolzano Italia)*

is szerkesztettem, amely a figyelmet a Szentléleknek Krisztus Egyházában kifejtett nagyszerű és sokak által alig ismert munkáira felhívja.

Ó! bár a Szentlélek használná fel e könyvecskét számos lélek építésére, megvigasztalására.

Budapest, 1930.

A KILENCED ELŐESTÉJÉN.

ELSŐ ELMÉLKEDÉS.

Veni Sancte Spiritus

Et emitte coelitus

Lucis tuae radium.

Jöjj kegyosztó Istenünk

Add felülről add nekünk

Égi fénysugaraid.

I.

A Szentlélek tiszteletére végzendő kilencedre alig készülhetnénk jobban, mint, ha lehető élenken elgondoljuk azt a helyzetet s felébresztjük magunkban azt az érzületet,

amelyben a jeruzsálemi szenttársaság a megígért nagy Vigasztalót epedve várta.

Csak imént látták az apostolok s a hozzájuk csatlakozó választotti kis csoport az édes Üdvözítőt dicsőségesen az égbe szállani . . . „ekkor visszatérének Jeruzsálembe a hegyről, melyet Olajfák hegyének hívnak s amely *Jeruzsálem* mellett vagyon szombatnapi járó útra. S amikor beértek, felmenének a felső terembe, ahol időzni szoktak: Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab Alfeusnak fia és Simon, a Buzgolkodó, végül Judás, Jakabnak a testvére. Ezek mindnyájan állhatatosak valának egy szívvel-lélekkel az imádkozásban az asszonyokkal, valamint Máriával, Jézusnak anyjával és az ő atyafiai-

val egyetemben“. (Ap. cs. 1. 12-14.)

Ime a születő Anyaszentegyház csirája, magva ez, amely várja a Szentléleknek éltető, melengető, tavaszi lehelletét, hogy attól megtermékenyítve benője aztán az egész földkerekséget s hajtson, virágozzék világvégeiglen.

Ugyanez a Szentlélek még ma is működik a Egyházban. Közli magát a lelkekkel, valamennyivel, aki csak előle el nem zárkózik. Az első pünkösd tart szüntelenül. A Szentlélek-jövet tehát minket is nagyon érdekel. Csatlakozzunk tehát lélekben Jézus első tanítványaihoz; zárkozzunk el velők erre a kilenc napra abban a kegyelemdús „felsőteremben“ az összegyűjtöttség s imádság ama szelleme által, amely őket áthatotta, éltette.

Minél szorosabban elzárjuk külső s belső érzékeinket a világ szorakoztató zajától, annál alkalmasabbak leszünk, hogy a Szentlélek kegyelmi szózatát meghalljuk, megértsük, megszívleljük.

II.

Éljük bele tehát magunkat mindinkább abba a hangulatba, amely ezt a szent gyülekezetet betöltötte.

1. Először is saját *tehetetlenségük* eleven érzete hatotta át őket. És ez csakugyan nagyon megokolt volt. Hiszen: a) Nagy és fenséges volt az a *feladat*, amelyet az Úr apostolai s tanítványai elé tűzött. Hivatva voltak a világ valamennyi népét tanítani, az Úr szent igája alá hajtani, számára meghódítani. És b) magukban semmit sem találtak, ami őket

ily óriási feladat megoldására alkalmasakká, sőt képesekké tehetette. Ehhez járult c) az a sok szorongattatás, üldöztetés, kínszenvedés, amely reájuk az Úr jóslata szerint várakozott.

Kinek szíve nem reszketett volna mindennek megfontolásakor? Egyedül csak a megígért Erősítőben, — Vigasztalóban volt összes reménységük. Tőle vártak mindent. Nélküle ó! mily árvának, elhagyatottnak érezték magukat! Ah! hányszor gondoltak az Úr Jézus ígéretére: „Én kérni fogom az Atyát és más Vigasztalót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké . . . Nem hagylak árván beneteket . .“ (Jn. 14. 16. 18.)

2.) Továbbá hő vágy töltötte be ezt a kilencedet végző szent társaságot a Szentlélek után, nemcsak azért, hogy az ő elégtelenségüket

pótolja, gyengeségüket gyámolitsa, hanem ama javak miatt is, amelyeket az Úr ígérete szerint Tőle várhattak, remélhettek.

Minő kecsegtetően beszélt az Üdvözítő a nagy Vigasztaló által hozandó ajándékokról! Nevezte őt az *igazság Lelkének*, majd megint *a magasból alászálló Erőnek*, ismét máskor *édes Vigasztalónak*, aki *mindenben mindenük lesz, őt magát a mennybe szálló Urat egészen pótolni fogja*. Sőt annyira ment Urunk, hogy jónak, hasznosnak állította, ha ő elmegy, mert *így juthatnak kedves tanítványai a Szentlélek ajándékaihoz*. Minő ígéretetek ezek, minő alkalmasak, hogy a Szentlélek után vágyra gyúlasszanak! Minő fohászokra, *Veni Sancte*-re hevitették ezek az első Egyházat! Elmondhatjuk, méltán ál-

lithatjuk, hogy még soha sehol oly epedve nem mondták a „Veni Sanctét“ mint akkor abban a jeruzsálemi „felsőteremben“.

Legyünk azon, hogy minket is e kettős érzület mind jobban áthasson, betöltsön. Ébredjünk tehát egyrészt saját *tehetetlenségünk* tudatára. Mint a hulla nem tudja a kis újját sem megmozdítani, úgy mi sem tudunk szemernyi jót sem tenni Isten dicsőségére saját magunk s felebarátaink üdvössége érdekében, hacsak a Szentlélek nem éltet s mozgat bennünket.

De fontoljuk meg másrészt azt is, hogy a Szentlélek minő végtelenül *értékes, nagy s édes ajándék*. Csak őáltalá kaphatjuk meg mindazt, amire szívünk vágyik, ami minket itt a földön s odaát boldogithat. Ő

nemcsak betöltheti minden jámbor óhajunkat, hanem messze azonfelül is adhat, mint; amit mi csak sejteni is tudunk.

Ébresszünk tehát magunkban lelki vágyat, epedést a Szentlélek ajándékai után. Szerencsések, boldogok vagyunk, ha ez a vágy és epedés bennünk felébred, megvan. Hiszen ez is már a Szentlélek ajándéka, s jelzi előre, hogy a nagy Vigasztaló sok és nagy kegyelmet akar reánk árasztani. Indítsunk tehát bizalmat magunkban, hogy azokat a Szentlélektől meg is nyerjük.

*Jöjj kegyosztó Istenünk
Add felülről, add nekünk
Égi fénysugaraid.*

III.

Ó, ha ott lehattunk s szemlélhetünk volna azt a szent társaságot, amint benső, mélységes áhitattal s kitartással teljes kilenc napon át imádkozik! Bizonyára követésükre buzdultunk s közéjük vegyültünk volna. Ámde, mi gátol abban, hogy azt valójában most is megtegyük, hogy mi is állhatatosan kitartsunk „egy szívvel-lélekkel az imádkozásban . . . Máriával, Jézusnak anyjával s az ő atyafiaival egyetemben“? (Ap. cs. 1 14.) Ők bizonyára szívesen fogadnak bennünket körükbe s egyesítik velünk imáikat. Sőt, mi több, az Isten Anyja már akkor leesdette reánk, gyermekeire, a Szentlélek kegyelemmel teljes látogatását.

Hozzá még a Szentlélek nekünk is meg van ígérve. Vagy reánk nem

vonatkozik-e az Úr Jézus szava: „A ti mennyei Atyátok jó lelket fog adni azoknak, kik tőle kérik?” (Lk. 11. 13.)

Ó mily áhitat — és bizalomgerjesztő mindennek megfontolása. Annál is inkább, mert maga a jó ima, buzgó fohász is honnan van, ha nem attól a Lélektől, aki „közbejár érettünk szavakba nem foglalható sóhaj-tásokkal”. (Rom. 8. 26.)

Ó bár minél hathatósabban sóhajtoznék bennünk és érettünk is ez az isteni Lélek, hogy megkaphatnók az Atyától az ő nagy ajándékát, amelyet a Fiu közvetítésével nekünk küld: *magát a Szentlelket.*

**ELSŐ NAP,
MÁSODIK ELMÉLKEDÉS.**

*Veni pater pauperum,
Veni dator munerum,
Veni lumen cordium.*

*A szükölködőt segítsd,
Nyújts malasztot és derítsd
Értelem homályait.*

I.

Ki a szükölködőknek atyja? Ez a Szentlélek. És kik azok, akikkel a Szentlélek atyai szeretettel bánik, mint becézett gyermekeivel? Ezek a szegények s nem a gazdagok, az alacso-

nyak s nem a magasok, a tudatlanok s nem a világ bölcsei. A szegényekhez, alacsonyakhoz, s világ szemében tudatlanokhoz intézi a Szentlélek az ő hívó szózatát, mint az apostol mondja: „Mert nézzétek csak hivatásokat, testvérek: nem sokan vannak a bölcsek test szerint, nem sokan a hatalmasok, nem sokan a nemesek, hanem azt, ami a világ szerint okatlan, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse a bölcseket és azt, ami a világ szerint gyöngé, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse az erőseket, és azt, ami a világ szerint nemtelen és megvetett, választotta ki az Isten, és azokat, amik semmik, hogy azokat, amik valamik, megsemmisítse.“ (I. Kor. 1. 25—28.)

És ugyan miért vonzódik a Szentlélek a szegényekhez? Miért válasz-

totta éppen a szegényeket, szükölködőket kegyelmei edényévé?

Először azért, mert a szegényekben többnyire alázatos szívet talál, de meg azért is általában, mert a szegény szívek rendesen nincsenek eltelve azzal, amit a világ szeret s nagyrabecsül. A Szentlélek már egyszer nem szállhat le a kevély szívekbe s nem keverheti ajándékait a világ¹nak hiuságos sőt nem ritkán szennyes javaival. Kincseit nem szentségtelenítheti meg, s nem dobhatja oda, hogy azokat rosszul vagy rosszra használják. Azért mondja Urunk is: „az igazság lelkét . . . a világ meg nem kaphatja, mert nem látja és nem ismeri őt,” (v. ö: Jn, 14. 17.) s hozzá tehetjük, nem is akarja megkapni és megismerni.

De ezzel éppen nincs mondva,

hogy a világ gazdagai, előkelői s tudósai ki vannak zárva a Szentlélek ajándékaiból. A Szentlélek soha senkit vissza nem utasít, ki nem zár, csak legyen az illető *lelkileg* szegény, szakítsa el szívét a mulandók rendetlen szeretetétől, űzze ki magából a világ szellemét, s fogadja magába az alázatos lelkületet. Akkor az ilyen is már a szegények közé tartozik. És minél inkább kiüresíti szívét a világ dolgaitól s önönmagától, annál inkább vonzza magához a Szentlelket s alkalmasabbá válik annak elfogadására. Az pedig, hogy a Szentlélek magát valakinek odaadja, oly kiváló és édes szerencse, hogy akárhányan, csakhogyan ebben részesüljenek, mindent odaadtak, nagy vagyont, méltóságokat s fényes reményeket, amelyekkel őket a világ kecsegtette. Egé-

szen szegények lettek, csak azért, hogy a Szentlélek kegyelmei javaiban, égi kincseiben annál bőségebben részesüljenek.

II.

Mert a Szentlélek a „Dator munerum“, az ajándékok adományozója, aki „nyújtja a malasztot“. Egészen más kincsekről van itt szó, mint a minőket a világ osztogat, és sokszor drága áron, árusít. Halljuk csak, hogy ezeknek egyikét is, hogyan jellemzi maga a Szentlélek a Bölcsesség könyvében: . . . „főlebb becsültem azt az országoknál és királyi székeknél és a gazdagságot semminek tartottam ahhoz képest. Nem is hasonlítottam hozzá a drágakövet; mert minden arany ahhoz képest parányi fővény, és mellette az ezüst sárnak

ítéltetik. Az egészség és szépség fölött szerettem azt és eltökélettem világosság gyanánt tartani azt, mert elolthatatlan az ő világa.“ (Bölcs 7. 8. 10.) Mit szólsz ehhez? Pedig attól nem kell tartanod, hogy itt bármi is túlozva van. És ime ez csak az első ajándék. Egy a sok közül. Hol van még a többi, amelyek szint’ oly értékesek, mint ez az első? Minden egyes ajándéknak megvan a maga kiválósága, valamennyi nem is sejtett értékeket közöl a lélekkel, s hozzá még oly vigaszt, édességet s örömet, amely mögött a világ összes mulatságai, élvezi messze elmaradnak. És ezeket az ajándékokat a Szentlélek bőségesen osztogatja, árasztja. Nem fukarkodik velök. Ad mindenkinek belőlük, amennyit csak bárki el tud fogadni, amennyi hozzá

illik, s az ő tulajdon isteni jószágának mértéke szerint. „Mindezeket pedig egy és ugyanaz a Lélek műveli, kinek-kinek úgy adván részt, ahogy akarja.“ (I. Kor. 12. 11.)

III.

Azért — miként az inséges koldusok szokták, epedve kiáltsunk az isteni Alamizsnához. Mert mi, — sajnos — koldusok vagyunk és pedig jobbára a saját hibánkból. Kevéssé vagyunk alázatosak, kevésbé lelki szegények s pedig azért, mert a nekünk felajánlott kegyelmi alamizsnát, hanyagul, könnyelműen elprédáljuk.

De mostantól fogva azon leszünk, hogy a Szentlélek ajándékaira magunkat komolyan méltókká s alkalmasokká tegyük. E kilenced alatt sokszor sóhajtsuk belső megindulás-

sal: „Nyújts malasztot és derítsd értelem homályait.“ A Szentlélek a „Lumen cordium,“ a szívek világossága. Ó, csak egy sugarat adj isteni Lélek, s gazdagabbá, boldogabbá tesz minket mindennél a földön.

Tisztetreméltó Pallotti Vince († 1850. Róma.) jámbor édesanyjának tanácsára a Szentlélek egy ily sugaráért sikerrel könyörgött. Szerény tehetség s gyöngé tanuló volt. De megkapva a kegyelem sugárát, nemcsak derék, szentéletű pap, hanem szerzetalapító lett belőle. A „Pater pauperum“ a szegények atyja — sok szegénynek atyjává tette meg őt.

De talán nem tudod, hogy melyik ajándékért folyamodjál te a szegények Atyjához? Kérd, ó kérd azt a sugarat, amely Isten szeretetét gyúlasztja

benned lángra. Mert nincs szív a földkerekségén oly túlboldog s gazdag, mint amelyikben a Szentlélek éleszti s lángoltatja az isteni szeretet tüzét.

Kérd ma gyakran a Szentlélektől az isteni szeretetet. „Jőjj el Szentlélek! töltsd be hived szívét s a te szereteted tüzét gyúlaszd fel bennünk. Amen.”

MÁSODIK NAP.
HARMADIK ELMÉLKEDÉS.

*Consolator optime,
Dulcis hospes animae,
Dulce refrigerium.*

*Jőjj, kit a bús szlv keres,
Várva várt vendég siess,
Lankadókba önts erőt.*

I.

Hogy a Szentlélek Vigasztaló, ezt az édes Üdvözítő többször kijelentette. Sőt, a Szentlélek van hivatva arra, hogy a világ veszélyeinek s üldöztetéseknek kitett, hátrahagyot

tanítványoknak egyetlen vigasztalója, vigasza legyen. És a Szentlélek e hivatásának csakugyan isteni módon felelt meg. Bizonyítják ezt az „Apostolok cselekedetei“, amelyekben szinte állandó derü ömlik széjjel, szüntelen lelkiujongás visszhangzik. Az első, szorongatott jeruzsálemi egyházközség folytonos örömben úszik s nem győz hálálkodni Istennek.

Ez az öröm, ez a hála oly élénk volt, hogy a hitökért megvesszőzött apostolok: „eltávozásuk a főtanácsból örvendezve, mivel méltónak találattak, hogy Jézus nevéért gyaláztatot szenvedjenek,“ (Ap. cs. 5. 41.)

Azért joggal s méltán nevezhetjük mi a Szentlelket: „Consolator optimusnak“, „a legjobb vigasztalónak, kit a bánat szívé keres.“ Mi a Szentlélek nyújtotta vigaszhoz hasonlítva

az a vigasz, amelyet a világ adhat?.. A világi vigaszok hiúságosak, nem világítanak, nem hatnak le a szív mélyéig, ahol eeszt a vigaszvágy, ahol éppen szükség volna a vigasztalásra.

Emberi vigasz? O ez is legtöbb-ször minő gyenge, tehetetlen. Nagyön gyakran nem jön szívből s nem is jut el a szívig. Sőt vannak búsongó szívek, amelyeket az egész világ sem tudna megvigasztalni; az egész emberiség sem tudna felvidítani.

De nem így vagyunk a Szentlélekkel. Mihelyt ő száll a szívbe, nyomban szétfoszlik ott a bánat, a félelem, az aggodalom. A Szentlélek egyetlen szavára felszáradnak a könnyek. Ha ő érinti meg lelkünket, a béke s öröm ragyogó napja kel

fel annak egére. Egyszerre minden csendes és nyugodt lesz; s a lélek oly jól érzi magát. Nincs oly lesújtott, gondoktól gyötört, elhagyatott kebel, amelyet a Consolator optimus, a Legjobb Vigasztaló egyetlen sugarával a vigaszok legédesebb tengerébe ne tudna meríteni.

Mikor Szent Terézia lelke egyik zárdája alapításakor nagyon szorongott, hirtelen hangot hallott szívében: „Teréz, én veled vagyok!“ És e rövid kis mondat elég volt, hogy a bánat s szorongás helyét túláradó, édes vigasz foglalja el. Így tud vigasztalni a Consolator optimus, a legjobb Vigasztaló!

II.

Nem csoda tehát, hogy Ő, a Szentlélek a „Dulcis hospes animae,”

léleknek „várva várt vendége“. Mert mit kíván inkább az emberi szív mint vigaszt? És mire is van az élet ezernyi ajában-bajában nagyobb szüksége, mint vigaszra és ismét csak vigaszra? De, ha azt akarod, hogy ez a kedves vigasztaló vendég szíved kicsiny kamrájába betérjen, kell, hogy abban helye is legyen s onnan minden hamis vigasztaló ki legyen zárva, ki legyen utasítva. Mert világias vigasz és isteni vigasz egy s ugyanabban a szivben össze nem fér. Minél inkább függetlenited tehát szivedet az érzéki, világias örömtől, szórakozástól s élvezettől s így helyt engedsz az égi Vigasztalónak, annál bizalmasabban remélheted, várhatod, hogy hozzád betér.

De hivogasd is napközben gyakran nagy szeretettel s melegséggel:

*Jöjj, akit a bús szív keres,
Várva várt vendég siess,
Lankadókba önts erőt.*

Emlékeztessd őt az Úr Jézus ígéretére, amely szerint a Vigasztaló velünk marad, bennünk lesz.

Azt sem kell feledned, hogy a Szentlélek csakugyan vendég módjára bánik velünk. Nem éppen mindig kapható.

Hiszen csak vendég. Jön és megy, ahogy a vendéglátó lélekre ezt alkalmasabbnak, üdvösebbnek tartja. De azért egészen soha sem távozik, míg csak a lélek őt (súlyos bűnnel) ki nem utasítja. Csupán vigaszos hatásait nem fejt ki bennünk, hogy így a lelket gondjainak, kísértései

nek, aggodalmainak, belső szenvedéseinek átengedje s így az erényben gyakorolja vagy megerősitse.

Igy tett egykor Pazzi szent Magdolnával, akit öt éven át minden lelki világosság, vigasz s enyhülés nélkül engedett vergődni, sínylődni, míg végre egyik pünkösöd napján meghozta számára a régtől fogva epedve várt vigasztalást. Ismét megjött számára a „Dulcis hospes animae,” „a lélek édes várva várt vendége.” Éppen az éjszakai istentisztelet alatt — Pünkösödöt megelőző éjszakán — érezte, hogy egyszerre túlaradó vigasz, kegyelem, szeretet tölti be. Ez volt ám a kárpótlás, s lelki felüdülés!

III.

Nem hiába teszi hozzá a himnusz: „Dulce refrigerium” „édes üdülés,”

„enyhülés“, amely lankadókba új erőt önt.

Mily jól is esik a testnek, ha hosszú, kimerítő munka, fáradság s nélkülözés után pihenést élvezhet, üdítő táplálékhoz s italhoz juthat. De még sokkal jobban esik az embernek, ha a lelke hosszú, kínos küzdelmek után újra feltalálja a békét Istenben s megízlelheti az égi vigasztalásokat. Ezt a boldog felüdülést csakis a Szentlélek adhatja meg nekünk. Ebben ugyanis más a dolgunk a Szentlélekkel, mint a földi vendégekkel. A földi vendégeket nekünk kell felüdítenünk, ételükről, italukról gondoskodnunk. Ellenkezőleg, az isteni Vendég maga az, aki az üdülést hozza és pedig oly boldogítót, hogy semmivel sem hasonlitha-

tó ez össze azokból, amiket a világ szokott övéinek nyújtani.

Ó lelkem! talán te is nagyon rá-szorulsz már a vigasztalásra. Talán az édes Vigasztaló már régen nem tért be hozzád. Mert te őt soha igazában magadhoz meg sem hívtad vendégül. Szivedet nem is készítetted el számára. Talán le vagy sújtva s teljesen elepedsz, elsenvedsz, ha csak hamarosan üdülés nem érkezik.

Miért is sokszor fohászkodjál a mai nap folyamán:

*Jőjj, kit a bús sziv keres,
Várva várt Vendég siess,
Lankadókba önts erőt!*

HARMADIK NAP.
NEGYEDIK ELMÉLKEDÉS.

*In labore requies,
In aestu temperies,
In fletu solatium.*

*Fáradalmunk közt üdits,
Ha heves keblünk, hűsíts,
Bátorítsd a csüggedőt.*

I.

„In labore requies.“ „Nyugalom a fáradalmakban.“ Valóban ez a Szentlélek.

Nemcsak a test tapasztalja a kifáradást, kimerülést, s kívánczik a

nyugalom, a pihenő után, hanem a lélek is. Ha az embert teendői túlterhelik, a gondok ide s tova húzzák, vonják, ha egyik munka sürgősen várja a másikat, bezzeg végtére a lélek is megérzi azt és tapasztalja az elbágyadást. Ó! mennyire kívánczik ilyenkor a nyugalom, a pihenő után! De hol találja azt fel? Istenben, s egyedül csak az Istenben. Azért mondja oly szépen Szt. Ágoston: „Tenmagadért teremtetél minket ó Isten! és nyugtalan a mi szívünk, míg csak benned nyugalomra nem talál.” És Kempis Tamás bölcs igéi mily kecsegtetők: „Mind den felett s mindenben nyugodjál én lelkem, mindenha az Urban, mert ő szenteinek nyugodalma.” Ámde ki tudna annyi gond és munka közt, amelyek szegény emberi szívünket,

lelkünket izgatják, hajszolják, nyomasztják, egyidejűleg mégis az Urban nyugodni? Minő édes pihenő volna ez! Előize volna annak a békés, örök nyugalomnak, amely reánk vár, miután fáradságos életünk napi munkáját bevégeztük.

Ki tudna bennünket, ehhez az édes, kedves, állandó pihenőhöz juttatni? A Szentlélek, aki bennünk lakozik. A Szentlélek, aki kegyelme által velünk dolgozik. A Szentlélek, aki a munkát megédesíti s úgy tud mindent berendezni és elintézni, hogy jóllehet szorgos a tevékenység kifelé s minden időnket, erőnket, fáradságunkat kiaknázza, de mégis mindent belső szent nyugalommal, Istenbe vetett szent bizalommal, az ő szent akaratában való teljes meg-

nyugvással, az ő szent tetszése felett érzett vigasszal hajtunk végre.

Hogyan is fáradna az ki még akkora munkahalmaz közepett, akit a Szentléleknek mindenható ereje támogat és hordoz s szive belsejében önmagára enged találni. Érted-e most már?! „In labore requies“ „Nyugalom a fáradozásokban.“ Ez a Szentlélek.

II.

„In aestu temperies“ „A hőségben hűsítő.“ Hogy mit jelent az emberre, ha nagy hőségben egyszer csak hűvös árnyékos helyre, bugyogó, hidegvízű forrásra, oázisra bukkan, csak azok tudják igazán méltányolni és értékelni, akik délvidéken, tropikus égöv alatt tapasztalták a nap tűző sugarait s gázolták a puszták

izzó homokját. Minő fellégzés, minő jóleső érzés!

Olykor a szegény lélek is tapasztal bizonyos nyomasztó hőséget és sajnos! sehol sem kínálkozik enyhe árnyékos oázis az egész látóhatáron.

A hév a lélekre nézve az ő tulajdon, kinzó szenvedélyei, amelyek benne vannak, s így őt mindenüvé kísérik. Minden egyes szenvedély heves láz, amely jobban éget minden kánikulai napsütésnél.

Ilyen elsősorban a „testi kívánság,” amely még a legjobb, legártatlanabb lelkek alá is tüzes parázsot szór. És ki tudna a kísértés hevében enyhülést nyújtani? Ki más, ha nem a Szentlélek? Ismeretes a három ifju története, akiket Nabukodonozor király tüzes kemencébe dobott. Ki szerzett nekik

enyhet? Ki támasztott számukra hűvös, üdítő szellőt, amely „olyanná tévé a kemence közepét, mint harmaton a szellő lengedezését“? (Dán. 3. 50.)

Csak a Szentlélek tudja ezt megtenni. Ő az, aki tiszta leheletével a lelket körülengi. Kegyelme harmatával hűti s oly tisztán megőrzi a testi kívánság, az érzékiség támadásai elől, hogy e tűznek még kormos füstje sem fog a lelken, annál kevésbé égeti azt meg. Ez a hűsítő, leheletszerű szellő voltaképen nem más, mint az isteni szeretet, amely elveszi az érzékiség erejét. Az isteni szeretet tüze ugyanis kioltja az érzékiség, érzéki barátkozás, s vonzalmak tüzeit.

Ki volt az, aki Szt. Lőrincnek elviselhetővé tette a tüzes rostély égető

hevét? A Szentlélek művelte ezt a csodát, amikor a szent vértanu lelkében az isteni szeretetnek oly édes s hatalmas lángját gyulasztotta, hogy ezzel szemben a külső tűz okozta fájdalom elenyésző csekélységnek tűnt fel.

És annyi szüzi lelket hányszor s hányszor őrzött meg a Szentlélek a tisztátalan gerjedelmek lángjaiban — épen és ártatlanul. Mindezek önmagukon tapasztalták, mennyire megokolt a Szentlelket ily címen segílyül hívni: „In aestu temperies.“ „A hőségben hűsítő.“ „Ha heves keblünk, hűsíts!“

III.

„In fletu solatium.“ „Könnyeinkben vigaszunk.“ A Jelenések könyve elmondja, hogy Isten mindazoknak,

akik a mennyország küszöbét átlépik: „letöröl szemükből minden könnyet és halál nem leszen többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem leszen többé, mert az elsők elmultak.“ (21. 4.) Az édesanya szelid, kedves szavak kíséretében szokta szeretett gyermeke szeméből a könnyet kitörölni, mire a gyermek mosolyra derülve tekint anyja szemébe, s megnyugodva, megvigasztalódva feled minden bánatot. Így tesz a jó Isten is oda-fenn az égben. A földi lét sok viszontagságából, küzdelmes csatáiból megtérő gyermekeit keblére szorítja, szemökben a könnyet felszárítja s pedig oly jóságosan s oly alaposan, hogy könny azokból a szemekből nem fog többé hullani mindörökre. És a lélek! Ó mily el-

ragadtatott örömmel és boldogsággal fog Isten szemébe mosolyogni. Ime halvány képe annak, hogyan tud Isten könnyeket törölni! A földi élet folyamán ugyan egészen így nem szokott könnyeket felszáritani. De mégis egészen másként törli Isten a könnyeket, mint ahogyan ezt az emberek szokták tenni. És ime ezt az isteni könnytörlést kapta mint hivatást, megbizatást a Szentlélek, midőn őt a mennyei Atya s az Ur Jézus „Vigasztalónak“ kinevezte.

Itt a földön „e siralomnak völgyében“ egyszer már sírni kell. A szentek is sirtak. Sőt akárhányat közülök Isten éppen a könnyek ajándékával tüntetett ki. De emellett azután a Szentlélek sokszor és sokféle vigasszal is elhalmozta őket.

Szt. Lidvina évtizedeken keresztül

sebeiktől boritottan, gondozatlanul fekszik betegágyán. Hozzá még az emberek üldözik őt. Élő fészület. Ó mennyi könnyet hullatott. Könnyei fütetlen s hideg szobájában az arcára fagytak. Mindenki elhagyta őt. De egy még sem. És ez a Szentlélek. Ez őt szive mélyén vigasztalta s minden külső szenvedése közepett mérhetetlenül szerencséssé és boldoggá tette. Ezt teszi a Szentlélek mindenkivel, aki őt szivébe befogadja s hiven megőrzi. Azért örökre igaz marad, hogy a Szentlélek: „In fletu solatium.” Vigaszunk a könnyeinkben, bátorítónk a csüggedésben.

NEGYEDIK NAP.**ÖTÖDIK ELMÉLKEDÉS.**

*O lux beatissima,
Reple cordis intima,
Tuorum fidelium.*

*Boldogító szende fény
Lengj szívünknek rejtekén,
Hőn könnyörgünk, hiveid.*

I.

Lux beatissima! „Legboldogítóbb világosság“. Így nevezi az egyházi himnusz a Szentlelket, és pedig méltán. Hiszen ez a világosság az ég magasából érkezik, a Szentháromság

öléből, a boldogságnak mérhetetlen tengeréből. De meg ez az a világosság, amely nekünk a boldogságra vezető utat bevilágítja. És nemcsak biztos uton vezet bennünket a mennybe, hanem már itt a földön is a szegény ember szívét boldogítja. Mert amit csak ez az isteni fény ragyog be számunkra, az mind-mind oly boldogító, hogy szinte repes a szívünk, midőn azt bővebben megismerjük.

Igy minő fenséges fényt vet a Szentlélek a szeretetre, jóságra, bőkezűsége. Mennyivel más világításban tűnik elénk minden, ha a Szentlélek vet reá sugarat. Mennyire ki tudja nyitni a Szentlélek az ember szemét, hogy lássa a csodákat, amelyeket benne a kegyelem művelt és művel. Azután megsejteni velünk

azt, ami reánk odafenn vár, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik. Boldog pillanatok azok, amelyekben mindez a Szentlélek fénye folytán lelki szemünk elé tárul.

Nem kevésbé vigaszosan hat az isteni Világosság, mikor a töredelmes szívnek bepillantást enged az isteni irgalom örvényeibe. Mikor látni engedi a megtérőnek, hogy Isten mindent megbocsátott, vétkeire nem emlékszik többé s szeretetét, barátságát oly bőven tanusítja ismét, mint ha, a sértés meg sem történt volna. Sőt feltárja előtte irgalmas terveit, szándékait a jövőre nézve, amelyeket a bukás nem tudott megghiúsítani. Ó minő boldogító fény s világosság mindez a bűnbánó léleknek! A szív majd a bánattól, majd megint a vigasztól szinte megreped s a köny-

nyek, amelyekbe kitör, nem tudni, vajjon inkább a töredelemből avagy a lelki örömből folynak, áradnak-e? Nemde valóban „Lux beatissima“, „legboldogítóbb világosság“ a Szentlélek s hozzá még kimerithetetlen. Be tudja tölteni a szívnek legmélyebb belsejét, összes rejtekét is.

II.

„Reple cordis intima!“ „Töltsd be szívünk belsejét!“ „Lengj szívünknek rejtekén!“ De ehhez tiszta szív kell ám. Nem csoda, ha a szennyes, homályos üvegen keresztül még a leg-erősebb napfény is alig hat át. — És hogy szívünket meg tudjuk tisztítani, már ehhez is a Szentlélek támogató világosságára van szükségünk. Mert a mi lelki látásunkat, az áteredő bűn már is nagyon meggyengítette, —

hozzá a személyes bűnök s a szenvedélyek csaknem egészen megvakították. Ehhez járúl, hogy bennünket bizonyos irtózat fog el, valahányszor arról van szó, hogy lelkünk redőit kémleljük, vizsgáljuk s lelkünk foltjait s mindazt, ami lelkiismeretünknek fáj, csak leggyengébben is érintsük. De el ezzel az irtózattal! Vegyünk egyszer már bátorságot lelkünkben rendet csinálni. Kérjük e végből a Szentlelket: „Lengj szivünknek rejtekén!” És mi minden nem lesz akkor lassankint nyilvánvaló előttünk, amit eddig szinte észre sem vettünk! Talán bűnök, amelyeket eddig alig ismertünk meg, hajlamok, rokon s ellenszenvek, szenvedélyek, amelyeket eddig figyelemre is alig méltattunk.

És hogyan látjuk majd e világos-

ság mellett azokat a hibáinkat, amelyeket ismertünk ugyan eddig is, de mint jelentéktelen csekélyeket figyelemre sem méltattunk?

Ezekiel prófétánál olvassuk, hogy az Ur egykor neki azt a megbízást adta, hogy törje át (képletesen) a templom falát, s lássa azokat a förtelmeket, amelyek a templomban végbemennek. Így nekünk is a Szentlélek segítségével át kell törnünk szívünk falán, hogy tisztán lássuk, ami Istennek ebben a templomában rendetlen történik. Tekintsünk tehát a Szentlélek fénye mellett szívünkbe, s csináljunk ott valahára alapos rendet. Mily mélyértelműen mondja ez ügyben Vianney Szent János plébános: „A Szentlélek fény, amely által az ember a jót a rossztól, az igazat a hamistól meg tudja különböztetni.

Amint az órás nagyítóüvegével a legkisebb kerekeket is meglátja, így mi is a Szentlélek világosságával szegény életünk mindenapróságának, részletének tudatára ébredünk. Ebben a világosságban a legkisebb tökéletlenségek is nagyon nagyoknak tűnnek fel s a legcsekélyebb bűnök is utálatot ébresztenek.“

Egy jámbor szűz arra kérte Istent, mutatná meg neki lelkiállapotát, úgy, amint van. Az Ur erre lelkét gyermek alakjában mutatta be, aki telve volt fekélyekkel. És milyen volna a te lelked? Ez a látvány kétségkívül nem boldogító, de útja és feltétele annak, hogy a „Lux beatissima“, a Legboldogítóbb fény megtisztított szivedbe hatolhasson.

III.

„Tuorum *fidelium*,“ „Hőn könyör-
günk *hiv*eid.“

Ámde kész lesz-e a Szentlélek ily nyomorult, szegény, bűnös lelkekkel bibelődni s azokat mennyei világosságával meglátogatni? Kétségkívül!

Már csak azért is, mert még él bennünk a *hit*. Hiszen Jézus minden benne *hivők* gondját a Szentlélekre bízta.

Már csak azért is, mert minden lélek *Jézus* drága vérén van megváltva s ez az isteni vér szinte oda-
tapad valamennyihez.

Már csak azért is, mert a lélek a szt. keresztség által Isten tulajdona, a Szentlélek temploma lett s az ő pecsétjét viseli.

Mindezekhez járul, hogy a Szentlélek maga a szentség lévén, kimond-

hatatlan vágytól lángol mindent a szentségre vezetni. És miként a jó, kötelességű orvos minden tudásával azon van, hogy lehetőleg minden betegét meggyógyítsa, úgy a Szentlélek is mindent elkövet, hogy az embert lelkiileg egészségessé, szentté tegye.

És minél tisztább a szív és minél készségesebben alkalmazkodik a Szentlélek isteni szándékaihoz, annál bőségesebben önti szét benne ez a legboldogítóbb fény az ő világosságát. A szentek mind nagy mértékben tapasztalták ezt.

Szent Hildegard életében pl. többek között ezt is olvassuk: „Mikor a szent 42-ik életévét elérte s magát alkalmassá tette, hogy Isten vele, mint eszközzel, hatalmas dolgokat műveljen, akkor a Szentlélek újabb s bő-

vebb kiáradását tapasztalta magában. Mert íme egyszer csak maga felett megnyilni látja az eget s onnan tüzes oszlop ereszkedik le rája, mely testét-lelkét, mint hajdan az apostolokét újra teremtetten. És ettől fogva, miként az apostolok, idegen nyelveken értett, beszélt és írt. Emlékezőtehetsége bámulatba ejtett. A szentírás legnehezebb helyeit könnyen felfogta s magyarázta.“

Tapasztalta tehát ő is a himnusz mélységes értelmét:

*Boldogító szende fény
Lengj szívünknek rejtekén,
Hőn könnyörgünk, hiveid!*

ÖTÖDIK NAP.
HATODIK ELMÉLKEDÉS.

*Sine tuo Numine
Nihil est in homine,
Nihil est innoxium*

*Ihleted nélkül nekünk
Semmi jónk sincs; — mindenünk
Érzi bűn veszélyeit.*

I.

„Sine tuo Numine nihil est in homine.“ „Ihleted nélkül nekünk semmi jónk sincs.“ Valóban, amink csak van : létünk, testünk, lelkünk, életünk Istennek ajándéka. És semmink sincs,

amit ma unknak köszönhetünk. Ez közismert igazság. És amint semmink sincs Isten nélkül, semmit sem őrizhetünk meg nélküle. Annak mindenható keze tart fenn bennünket a semmiség felett, aki onnan minket elővont. Nagyon igaz ez a természet rendében, de még inkább a természetfeletti rendben. Amint tehát az egész teremtés létével, minden erejével, életével, működésével a Teremtő fenntartó kezére szorul, még inkább szükséges a léleknek a Szentlélek állandó támogatása, aki beléje a természetfeletti életet önti s természetfeletti életműködésekre teszi képessé.

Miként a testnek minden java, szépsége, érzékelő képessége az életető lélektől van, oly annyira, hogy ha ez elhagyja, porrá lesz, éppen

úgy a lélek is minden javát, szépségét, s működő képességét a természetfeletti rendben a Szentlélektől kapja. A Szentlélek nélkül körülbelül ugyanaz a sors várna a lélekre, mint a testre, amelyet elhagyott a lélek, mint a zsoltáros mondja: „Ha elfordítod arcodat megrémülnek; ha elveszed lélekzetüket elfogynak és a porba visszatérnek. Beléjük bocsátván leheletedet felélednek; és megújítod a föld színét.” (Zsolt. 103, 29. 30.) „Sine tuo Numine nihil est in homine.” „Ihleted nélkül semmi jónk sincs . . .

II.

„Nihil est in homine” „Semmi jó sincs az emberben.” Nagyon igaz! Amink csak lehet lelkünkben, nem magunktól van, hanem a Szentlé-

leknek önkéntes, bőkezű ajándéka az. Azért kérdi az apostol; „mid van, amit nem kaptál“? (I. Kor. 4. 7.) És vajjon mit mond önmagáról az apostol? Az az apostol, aki pedig oly nagyszerű ajándékoknak örvendhetett, akinek oly fenséges erényei voltak, s aki oly nagyszerű tetteket hajtott végre? Halljuk csak mit állit önmagáról? „Isten kegyelméből vagyok az, ami vagyok és az ő kegyelme nem volt bennem eredménytelen, sőt valamennyiöknél többet munkálkodtam, *nem ugyan én, hanem Isten kegyelme énvelem.*“ (I. Kor. 15. 10.) És ismét: „semmi-vel sem voltam kisebb azoknál, kik oly fölötte nagy apostolok, *bár semmi sem vagyok.*“ (II. Kor. 12—11.) Oly annyira minden javunk a Szentlélektől van, s nélküle annyira tehe-

tetlenek vagyunk, hogy ugyancsak az apostol szavai szerint: „senki sem mondhatja: Ur Jézus! hanem csak a Szentlélek által.” (I. Kor 12. 3.) De nem csak mondani, még gondolni is képtelenek vagyunk valami érdemeset a Szentlélek ereje nélkül: „nem mintha elegendők volnánk valamit gondolni magunktól, mint önmagunkból; ellenkezőleg, a mi elégséges voltunk az Istentől van.” (II. Kor. 3. 5.) Ily világosan magyarázza meg nekünk Pál, a választottságnak ez az edénye, a Szentléleknek ez a kegyelmekkel dúsan kitüntetett fenséges eszköze a himnus igéit:

*Sine tuo Numine
Nihil est in homine . . .*

*Ihleted nélkül nekünk
Semmi jónk sincs . . .*

Mindebből a Krisztus követésének halhatatlan szerzője ezt a bölcs következtetést vonja le: „Minő alázattal és kicsinylőleg kell magamról gondolkodnom, minő csekélybe vennem, ha önmagamban valami jót vélek felfedezni! Mily mélységesen meg kell hódolnom Uram! a te ki-fürkészhetetlen végzésed előtt, mint-hogy megismerem, hogy nem vagyok egyéb, mint semmi és ismét csak semmi “ Ó mérhetetlen teher ez rajtam. Áthajózhatatlan tenger partjain érzem magam, mikor nem találok egyebet magamban, mint a semmiséget.

Ámde akkor ki az a Minden? Ki az, akitől minden jó jön? Ki az, aki általad minden jót művel? Ez a Szentlélek. Ó! Karold át őt hála

könnyekkel minden jóért, amelyben általa részesültél!

Ó karold át őt szent epedéssel azokért a javakért, amelyeket tőle vársz és remélsz.

Karold át őt lelked minden erejével, amint átkarolja a hajótörött a gerendát, amely őt a víz felszínén tartja. S kiálts belső megindulással: „Ne vess el engem szined előtt és szent lelkedet ne vedd el tőlem.” (Zs. 50. 13.)

III.

Mert „Nihil est (in homine) innoxium.” Nélküled ó Szentlélek nincs bennük semmi ami ártalmatlan volna, „mindenünk érzi bünveszélyeit.”

Szépen kifejti ezt a „Krisztus követésének” jeles szerzője: „Tehát

nincs szentség, ha te ó Uram! kezedet visszavonod. Nem használ nekünk semmi bölcsesség, ha te azt megszünöl vezérelni. Nem használ semmi erő, ha te azt fenn nem tartod. Semmi tisztaság nincs biztonságban, ha a te szent éberséged nincsen oldalunk mellett. Magunkra hagyottan hanyatlunk és tönkremegyünk. De ha te meglátogatsz bennünket felemelkedünk és élünk. Magunktól állhatatlanok vagyunk, de általad buzgalomra gyuladunk.“

Az a nagy igazság, hogy embernek önmagától semmi java sincs, s mindaz a jó, amelyet az Ur neki ajándékozott, szüntelenül Isten ajándéka marad, amelyet minden pillanatban visszavonhat, s éppen azért a legkiválóbb erény is, Isten állandó támogatása nélkül összeroskad, — a

szenteket állandó alázatosságban őrizte meg. Oly annyira, hogy bármennyire tündököltek is az életszentségben, egyikök sem merte volna magát akár a legnagyobb bűnös elé helyezni. És minél inkább elhalmozta őket a Szentlélek kegyajándékaival, annál mélyebbre szállottak alá az alázatosság örvényébe, oly annyira, hogy a közönséges, a lelki életben járatlan emberek előtt ez teljesen érthetetlen. Azok az igazságok, amelyeket ma tettünk elmélkedésünk tárgyává, megadják a kulcsot, hogy az alázatosság titkába behatoljunk.

És ha Isten végtelen jósága megengedi s támogat, miért is ne utánoznók mi ebben a szenteket . . . ?

Az elmondottakat megfontolva értjük Néri Szt. Fülöp eljárását, aki

valahányszor elhagyta a zárdát, hogy Róma városában ügyeit intézze, kérte az Ur segélyét, sőt a portás testvér imáját, nehogy a kísértésekben el-essék, s mint „hitehagyott“ „aposztata“ térjen haza, miként alázattal mondogatta.

Értjük Borgia Szt. Ferencet, aki a legnagyobb meggyőződéssel nevezte s irta magát alá „bűnösnek“. Sőt Assisi Szt. Ferencet is értjük, aki magáról hitte s állította, hogy ő a legnagyobb bűnös az egész világon. De viszont azt is megértjük mind-ebből, hogy minő messze vannak még az életszentségtől, akik a saját erényükben nagyon biznak.

Mert nagy igazságot mond e himnusz e szavakban :

*Sine tuo Numine
Nihil est ni homine
Nihil est innoxium.*

*Ihleted nélkül nekünk
Semmijónk sincs,—mindenünk
Érzi bűn veszélyeit.*

HATODIK NAP.

HETEDIK ELMÉLKEDÉS.

*Lava, quod est sordidum,
Riga, quod est aridum,
Sana, quod est saucium.*

*Bűn fekélyét törölgesd,
Hő könnyekkel öntögesd,
Sebhelyekre irt boríts.*

I.

„Lava, quod est sordidum.“ „Mosd le a bűn szennyét“ — „fekélyét törölgesd.“ Minden tisztességes ember igyekszik lehetőleg tiszta ruhában járni. De mit használ ez neki, ha

emellett lelke mindenféle mocsoktól szennyes? Sokkal rosszabb ez annál is, mintha tiszta ruha alól piszkos kéz vagy nyak kandikál elő. Ámde mi tudja a lelket a bűnszennytől megtisztítani? Igaz ugyan Szt. János evangélista ígéje, hogy „Jézus Krisztusnak . . . vére megtisztít minket minden bűntől.” (I. In. 1. 7.) Ezt azonban nem úgy kell értenünk, mintha Krisztus Urunk vére közvetlenül hullanék mindenikünk lelkére, hanem csak úgy, hogy a Megváltó véres kereszthalála megszerezte számunkra a bűntől való megigazulás kegyelmét. Ámde, ki eszközli ezt az isteni munkát, ha nem a Szentlélek Isten?

Megteszi ezt legelsőbb a *szt. keresztségben*, ahol oly tisztára mos, hogy lelkünk az angyalokéhoz lesz

hasonlatos. Fájdalom! kevesen becsülik meg kellőképen ezt az óriási kegyelmet. Talán nem is sejtik a legtöbbben, minő szép s ragyogó a keresztségben elnyert ártatlanság. Azért nem is becsülik azt meg, hanem eszük nyiltával csakhamar súlyos bűnökkel mocskolják azt be.

De van-e a Szentléleknek módja, a keresztség után beszennyeződött lelket is megmosni, megtisztítani? Igen! Megteszi ezt a bűnbánat kegyelme által. Hatalmasan ráüt a lélekre, s ime megújul Mózes csodája, melyet művelt a pusztában. A kémény sziklaszirtből vízforrás patakzik: a bánatkönnyek keserű vize: „flabit spiritus ejus et fluent aquae.” „Az ő szele fú s vizek folynak.” (Zs. 147. 18.)

És amit megkezdett a sziv legmég

lyén, befejezi azt a penitencia szentségében. És itt valóban csodálatos az ő ereje. Bámulatos, hogy minő nagy tisztaságra s szentségre tudja emelni a bűniszapba mélyen elmerült sziveket is. Valóban igaznak bizonyul ebben az Úr ígéje: „ha bűneitek leendenek, mint a karmazsin, mint a hó megfehérednek, és ha pirosak leendenek is, mint a bíbor, lesznek mint a fehér gyapjú.” (Iz. 1. 18.) A Szentlélek ugyanis a bűnbánat könnyeit oly forrókká tudja tenni s oly keserűekké, hogy azok jobban tisztítanak minden lúgnál. Ime Magdolnát, akinek lelkét a szenvedély hétszeres ördöge rábbá tette s szive a vétek szemétdombja volt, oly tisztára mosta a Szentlélek kegyelme, hogy élete végső éveit már az angyalok társaságában volt

méltó eltölteni. Istenes Szt. János B. Avila atya egyik prédikációján: a Szentlélek ihletését oly mértékben tapasztalta, hogy bő könnyekben tört ki s aztán megindult az életszentség pályáján.

Ó! bár a Szentlélek a mi szivünket is egyszer meglátogatná s oly alaposan megtisztogatná, hogy rajtunk is beteljesednék, amit az Úr Ezechiél ajka által ígér: „tisztá vizet öntök rátok, és megtisztultok minden förtelmetektől, — És adok nektek új szivet, és új lelket adok belétek.“ (Ezech. 36. 25. 26.)

II.

„Riga, quod est aridum.“ Öntözd meg a kiszáradt lelket, „hő könnyekkel öntögesd.“ *Akáb* király idejében Isten, hogy a király s népe bűneit

megfenyítse, három s fél évig egy csepp esőt sem hullatott a mezőkre, rétekre. Ez volt ám a szárazság! A fű kiégett, a virág elszáradt, a fák lehullatták lombjaikat. Az egész természet epedt és szomjazott a rekkenő hőségben. Ember, állat menekült, pusztult, mert a patakok, források kiszáradtak, a kutak vizei kiapadtak. És csak miután *Illés* próféta hétszer kérte az Urat, — akkor végtére, mint az Úr drágalátos ajándéka, megjelent a felhő, beborult az ég, s hullott a bőséges eső. Ez megint életrekeltette a természetet, újra előcsalta a zöldelő füvet s érlelt gyümölcsöket.

Ime, hű képe ez a léleknek, amelyet a Szentlélek már régen meg nem látogatott kegyelmének égi harmatával, esőjével. Minden elszárad, fony-

nyad s kihal benne. Mindaz, amit a lélek eddig csak gyűjtött, kis áhítatkészlete, vigasza, bizalma, reménye megfogyatkozik s tünedezik, mint a tenyészet a vízetlen vidéken. Elmondhatja csakugyan a zsoltárossal (142. 6.): „Expandi manus meas ad te, anima mea sicut terra sine aqua tibi.” „Kiterjesztem hozzád kezeimet, lelkem eleped érted, mint a vízért szomjazó föld.” Mily találón festik e szavak a lélek állapotát, amely sínyli a vigasz hiányát. Jól jellemzi *Villanovai szt. Tamás* is a vigasztalan lélek helyzetét, mikor azt mondja, hogy „ilyenkor az értelem az isteni igazságok megértésére tompa, az akarat a jó gyakorlatában mintha béma volna, az érzés száraz és üres.”

Ámde ki tudna ily kiszáradt lelket megint felfrissíteni, feléleszteni,

újra talpra állítani? Megint csak a Szentlélek, aki kegyelme harnatával, sőt heliyel-közzel bőséges záporával a senyvedő lelket csodás módon felüldíti; s szinte kicseréli. A szentek is tapasztalták ezt.

Szt. Terézia hosszú éveken át lelki szárazságban szenvedett. De azután annál bővebben tapasztalta a Szentlélek vigaszos kegyelmeinek kiáradását. Te sem essél kétségbe hasonló lelkiállapotban. Mert hiszen van, aki „rigat aridum,“ „öntözi azt, ami kiszáradt.“ És ha te is, mint hajdan *Illés*, sokszorosan ostromlod az eget, reád is hullhat még a kegyelmek zápora. Ne szünj meg azért epedve esedezni, mert „kivánatos az Isten irgalma a szorongatás idején, mint az esős felhők, szárazság idején.“ (Jézus S. f. 35. 26.)

III.

„Sana, quod est saucium.“ „Seb-
helyekre írt boríts!“

Már az első pontban elméltünk
arról, hogy mily hatalmas a Szent-
lélek kegyelme, amely a bűnös szí-
vet tisztává, szentté teremti újra. De
ez rendszerint nem egyszerre szokott
végbemenni, hanem fokról-fokra,
lépcsőről-lépcsőre. A bűn ugyanis
ha már meg is van bocsátva és a
szívből el is van távolítva, — de
többnyire sebet hagy maga után.
Ilyen a rosszra való hajlam, heves
szenvedély, érzékies benyomás a
képzelőtehetségben, ingadozás az
akaratban. Mennyi ideig kell még a
léleknek megtérése után fáradnia,
küzdenie, magát erőszakkal legyőz-
nie, hogy ép maradjon s elhárítsa
az erény elé tornyosuló akadályokat!

Magára hagyottan alig is tudna ezen a nehézségeken felülemelkedni. Ámde akkor segélyére siet a Szentlélek. Ügyes, gondos orvos módjára egyik sebet a másik után ápolás alá veszi, ahogy az a lélek állapota szerint a legalkalmasabb. *Korzini szt. András* ifjú korában könnyelmű életet élt, ami neki megtérése után is nem kis nehézséget s kísértéseket okozott. De a Szentlélek kegyelme által mindenfelülemelkedett s a bűnök által okozott sebeket a kegyelem lassankint behegesztette, eltüntette.

És így a szent jómagán tapasztalta a himnusz igéjének mély értelmét s jelentőségét:

„*Sana, quod est saucium!*“

„*Sebhelyekre irt borits.*“

HETEDIK NAP.**NYOLCADIK ELMÉLKEDÉS.**

*Flecte, quod est rigidum,
Fove, quod est frigidum,
Rege, quod est devium.*

*Gyámolíts midőn rideg,
Gyűjtsd szívünk, midőn hideg,
Tévtaktól távolíts.*

I.

„Flecte, quod est rigidum,“ „Gyámolíts midőn rideg.“ — Van-e nehezebben hajlítható, mint az emberi szív, ha egyszer csökönyössé vált? Beszélhetsz neki, figyelmeztetheted,

óvhatod. — Mind hiába! Ily merev, kemény, hajlíthatatlan volt *Szt. Tamás* apostol szive a feltámadás hitét illetőleg. Mit használt neki a többi apostol bizonykodása, hogy ők nem csak látták az Urat, nemcsak beszéltek s ettek vele, hanem tapintás által is meggyőződtek, hogy valóságos húsa, csontja van. De ő csak nem hitt s csökönyösen megmaradt az ő egyszer előre megállapított véleménye mellett. „Ha csak nem látom — úgymond — az ő kezein a szegek nyomát és újjamat a szegek helyére nem bocsátom, a kezemet az ő oldalába nem teszem, én nem hiszem.” (Jn. 20. 25.) Ime ennyire juthat az ember, ha a szenvedélynek enged, ennyire ragadtathatja magát oly irányban, amely Isten terveivel s tulajdon lelke javával homlokegyenest

ellenkezik. Odáig fajulhat a dolog, hogy a szív átalakítására végre is megszűnik minden emberi reménység. Többnyire titkos kevélység ebben a bűnös. Ámde Istennél semmi sem lehetetlen. A Szentlélek számára — mint az Egyház egyik imájában szépen mondja, minden szív tárva nyitva áll; minden szív az ő kezében van, minden szívet — akár csak a vízpatakot — oda vezérel. ahova akar.

Grázban történt. Főnemesi leány fényes estély előtt, amelyet tulajdon otthonukban rendeztek, alig tud elkészülni a toalettjével, s ugyancsak megvárhatja az előkelő vendégsereget. Már-már a bálterembe lép, ahol mint remélte — mindenkit elfog bájolni szépségével. Ama pillanatban, midőn lakosztályából a bálterembe lépni

készül, tekintete a szenvedő Jézus képén akadt fenn. Nézi, nézi s egy mély sóhajjal összeroskad. Visszatér szobájába, s magárazárkozottan órák hosszat siratja előző életének botlásait s nemsokára szigorú szerzetbe lép — vezekelni. Ime egy példa, hogy miként tudja a Szentlélek a kevély, makacs, rideg, világias sziveket megpuhítani, meglágyítani s arra hajlítani, amerre akarja.

A vastag vassodrony minő merev, nehezen hajlítható. De tegyük a tűzbe s hamar lágy s hajlékony lesz, mint a selyemfonál. Ilyen az emberi szív, ha a Szentlélek szeretetkórházában felmelegszik, annál is inkább, ha megtüzesedik, izzásba jön. Ellágyul, puha lesz. A Szentlélek, minden szívvvel megbirja. Azért mondja az Úr bölcs Siráknál: „minden nagy

és kicsi szívét legyőztem erőmmel.“
(24. 11.) Ami pedig magát hajlítani
egyáltalán nem engedi, ám az maga
lássa, ha összetörik s tönkremegy.“

II.

„Fove, quod est frigidum.“ „Me-
lengesd, ami hideg.“ „Gyújtsd szí-
vünk, midőn hideg.“ Aki egyszer
már zord téli időben jól átfázott, az
nagyon jól tudja, mily áldás az em-
berre, ha megint a tűzhely közelé-
ben felmelegedhetik. Jó érzés a me-
leg láb, meleg kéz. De még sokkal
kellemesebb s boldogítóbb érzés az,
midőn az egyidőre Isten iránt elhűlt
s érzéketlenné vált szív újból fel-
melegszik. És ime ezt a Szentlélek
eszközli. Új kikeletet támaszt a szív-
ben. Mint a természet, tavaszkor hajt,
zöldel, virágzik s a vidám madár-

sereg a fák lombosodó ágain újra koncertozik, így fakaszt a Szentlélek meleg sugara, langy fuvalma a szívben új erényvirágzást. . . . Ujra kipattannak az áhitat bimbai, feslenek a szeretet rózsái, illatoznak az erényvirágok. És a szív felujjong örömeiben, mint egykor a régi jó időkben: „Beléjük bocsátván leheletedet, fölélednek és megújítod a föld színét.” (Zs. 103. 30.)

Valóban a Szentlélek a szív legkeményebb telére, jégkérgére fagyos, hosszú éjszakáira szeretete fényével, melegével oly tavaszt hozhat, hogy méltán mondja *Vianney Szt. János*: „A Szentlélek nélkül minden hideg. Azért, ha az ember azt tapasztalja, hogy buzgalma megfogyatkozik, hamarosan tartson valami ájtatosságot a Szentlélekhez. Kérjen tőle hitet,

szeretetet. Lám, ha az ember lelki-
leg visszavonult, hogy magát össze-
gyűjtse, vagy valami jubileumot ün-
nepelt, akkor lelke eltelik jó kíván-
ságokkal. Ez a Szentlélek lehellete,
aki lelkünk felett átlebegett s min-
dent megújított. Mint a langyos szél,
felolvasztja a jeget s visszavarázsolja
a kikeletet.“ Azt azonban nem sza-
bad gondolnunk, hogy a Szentlélek
teljesen elhagyott minket, ha helyel-
közzel hideg téli napokra enged vir-
radni a lelkiéletben.

Mert amint a természetben, úgy
lelkivilágunkban is, ha minden egész-
séges és rendben megy is, elkövetkez-
nek a különböző évszakok. A beosz-
tást bátran bizhatjuk a Szentlélekre.
Szolgáljon vigaszunkra, hogy miként
a természetben a télre, *eddig még*
mindig tavasz következett, s aztán

jött a nyár s a gyümölcsstermő ősz, úgy a lelkiéletben sem fog a rideg tél mindörökre tartani. Eljön még szívünkbe is a vidám, dalos tavasz, a pompás nyár, az érdemdús ősz. Mindenik a maga bájával, szépségével s hasznosságával. De arra nagyon kell ügyelnünk, hogy a téli jégkéreg alatt ki ne fagyjon minden. Melengesd szivedben imádság s önmegtagadás által az isteni szeretet szikráját, amelyet az isteni Lélek lelkedben mindig hátrahagy. Ápold az erénycsírákat, amelyeket ugyancsak ő benned elvetett. S rajta légy, hogy — mint a fa télen, — te is annál mélyebben bocsásd alá a gyökereket, értem az alázatosságot, amely nélkül kitép a kísértés vihara az Ur Isten földéből.

III.

„Rege, quod est devium!“ „Tévutaktól távolíts!“ Nincs könnyebb dolog, mint járatlan utakon eltévedni. Magunkra hagyottan a legrosszabb kalauz kezébe jutottunk. Értelmünk az áteredő bűn folytán elhomályosult s ami még vészthozóbb, a szenvedélyek meg annál hatalmasabban fellángoltak. Innen van, hogy akárhány szív, az önalkotta hamis elvek után indulva szinte öntudatlanul lassan-lassan letér a helyes útról. Másokat megint rendetlen hajlamaik mintegy járszalagon, gyeplőn vonszolnak a tévedésekbe, miközben erősen hiszik s mint „meggyőződést“ hangoztatják, hogy *nekik* van igazuk!

Mindezek lidércfény után mennek, amely őket a sötét éjszakában bű-

zös mocsarakba csalogatja, amelyekből többé ki nem találhatnak.

Hányan vélték már tévesen, hogy az erény útján járnak, sőt már nincsenek messze az életszentség csúcsától.

Hányan gondolták s hitették el magukkal, hogy a lelkiélet rendes, biztos utai már nekik nem valók s rendkívüli imamódokra, a misztikára hivatottak.

Mind a kétfajta ember oly útra tért, amely az igazi erénytől s áhitattól éppen elvezet. Hã vissza nem fordulnak, romlásba rohannak. Mert, mint az Írás mondja: „Van oly út, mely az ember előtt igaznak látszik, de végre halálra viszen.” (Péld. 14. 12.)

Ámde ki tudja a lidércfénytől megcsalottakat a téves útról visszatérí-

teni s helyes irányba terelni? Az *Igazságlelke*, a Szentlélek. Ő tudja egyedül a megtévesztett, sőt megvakult értelmet úgy megvilágosítani, az elfogult szívet úgy megfordítani, hogy magához tér s észreveszi, hogy hamis és tilos ösvényeken járt. Ő tud mindenkit kegyelmével a helyes utakra visszaterelni.

Mily jó okunk van tehát hozzá fohászkodni buzgón:

Rege, quod est devium.

„Tévtaktól távolíts!”

Nem tartozunk-e talán éppen mi is bizonyos szempontból eltévedtek közé? Talán annál inkább, minél kevésbbé akarjuk azt mi magunk elismerni. Elveink, nézeteink, eljárás-módunk nem tér-e el egyben-másban az Evangeliumtól s nem igyek-

szünk-e azokat mégis hamis okokkal alátámasztani, szentesíteni?

Fontolják meg ezt különösen azok, akik szivesebben keresnek maguk számára rendkívüli utakat, míg a kötelességteljesítés egyenes és biztos ösvényét elhanyagolják.

Egyszerű, buzgó szívvel kérjék ezek a Szentlelket:

„Rege, quod est devium.“

„Tévtaktól távolíts.“

NYOLCADIK NAP.
KILENCEDIK ELMÉLKEDÉS.

*Da tuis fidelibus,
In te confidentibus
Sacrum septenarium.*

*Add, kik áldják szent neved
Add, azoknak Szellemed
Hétszerű ajándokát.*

I.

„Da tuis fidelibus“ „Add hiveidnek.“ Az első hivek, akik ott a jeruzsálemi „felsőteremben“ egybegyűlve voltak s minden idők krisztus-hivei együttesen részesültek a

Szentlélek eljövetelét illető ígéretekben. Mindnyáját az Úr az isteni Vigasztalónak ajánlotta, hogy őket kegyelmesen meglátogassa, ajándékai-
val gazdagítsa, megvigasztalja. Mél-
tán készülhetünk tehát mi is az
isteni Vendég fogadására. Hiszen mi
mindnyájan *az Anyaszentegyház tag-
jai, teste vagyunk*, amelyet a Szent-
lélek éltet. Egyben akarja is tehát,
hogy mindegyikünk *az Egyház tes-
tében elfoglalt állása* s kifejtett *élet-
működése* szerint, megfelelő ajándék-
ban részesüljön. Erre céloz Szt. Pál,
mikor azt mondja: „Egyiknek ugyan
bölcse ség beszéde adatik a Lélek
által, a másiknak meg tudomány be-
széde ugyanazon Lélek szerint; en-
nek a hit ugyanabban a Lélekben,
annak gyógyítások adománya, ugyan-
azon egy Lélek által; ennek csoda-

tevő hatalom, annak prófétálás, ennek a szellemek megítélése, annak nyelvek nemei, amannak beszédek értelmezése. Mindezeket pedig egy és ugyanaz a Lélek műveli, kinek-kinek úgy adván részt, ahogy akarja.“ (I. Kor. 12. 8-11.) Azért találóan tanítja Szt. Ágoston: „ami a lélek a testre, az a Szentlélek Krisztus szellemi testére“ (az Anyaszentegyházra). A felsorolt kegyajándékok ugyan inkább mások, mint önmagunk megszentelésére vannak adva, de belőlük méltán következtethetjük, hogy a Szentlélek nem kevésbé kifogyhatatlanul gazdag, azoknak a lelki kincseknek osztogatásában is, amelyek *a mi egyéni megszentelésünkre* szolgálnak s alkalmasak. Tehát számunkra is minden bizonnyal túlbőven tartogat fenn *nekünk való*

javakat, készen várva, mikor fogjuk tőle odaadó áhitattal kérni.

II.

„In te confidentibus.“ „A benned bizóknak . . .“ Láttuk már, minő biztos és örvendező remény töltötte be azoknak szívét, akik ott a jeruzsálemi étteremben a Szentlélek jövetelét várták. És ez a bizalmas remény nem olvadt, nem zsugorodott össze, míg egyik nap a másik után mulott, anélkül, hogy az epedve várt szerencsét meghozta volna számukra. Sőt ellenkezőleg, az imabuzgalom s a bizakodó reménység nőttön nőtt. Míg végre a tizedik napon az Úr nem is sejtett bőkezűséggel felelt meg várakozásuknak. Így nekünk is a Szentlélek látogatását bizakodva kell várunk, ima-buzgal-

munkban alább nem hagynunk, a reménységet fel nem adnunk, ha után a Szentlélek várat magára. Ellenkezőleg, nekünk is meg kell kettőznünk imáinkat, könyörgésünket. Ha ezt megtettük, akkor már is kezünkben van a Szentlélek látogatásának s bő ajándékainak záloga. Mert hiszen ki az éppen, aki minket ily buzgó könyörgésre ösztökél? Ki tanít minket oly epedve fohászolni a Szentlélek után, ha nem maga a Szentlélek. Igen a Szentlélek — a saját fohászait mibennünk nem hagyhatja meghallgatatlanul. Azért is „még egy kevéssé, az, aki eljövendő el fog jönni és nem fog késni.“ (Zsid. 10. 37.) Sőt meg lehetsz győződve, hogy minél hosszabban, buzgóbban és állhatatosabban imádkozunk hozzá és érette, annál bővebben fog

fáradtságunkért s várakozásunkért
minket kárpótolni.

III.

„Tuum septemarium“. „Hét ajándékat.“ Ó mily dúsan s fenségesen osztogatta a Szentlélek első eljövetelekor az apostoloknak s hiveknek az ő hét ajándékát!

A *bölcsességnek* minő világossága töltötte el egyszerre őket! Az *értelemnek és tudománynak* bőségére vall az a hatalmas, nagyszerű beszéd, amely Péternek, az eddig oly egyszerű, tudatlan halásznak ajkáról nyomban a Szentlélek eljövte után, felhangzott. Minő pompás *tanács* is készen volt Péter lelkében, midőn a beszédje által meghatott ezernyi hallgatóközönség felvetette a kérdést: „Mit cselekedjünk, férfiak, testvérek?

Péter pedig felelé nekik: Tartsatok bűnbánatot és mindenitek keresztekedjék meg . . . és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.“ (Ap. cs. 2. 37. 38.) És mit mondjunk a lelki erősség, jámborság és istenfélelem ajándékairól, amelyek a sziveket akkor eltöltötték?

Az Isten félelme kizárt a szivekből minden emberi félelmet. Így a „hétszerű ajándék“, amelyet a Szentlélek az égből hozott s az apostolokra és a velük egybegyűlt hivekre árasztott. Ámde bármily bőven özönlött is akkor a kegyelem az égből, távolról sem apadtak ki. A Szentlélek ajándékai ugyanis kimeríthetetlen tengert alkotnak. Se végük se hosszuk s mélységük mérhetetlen.

B. Höss Kreszcencia kaufbeuerni apáca életében olvassuk, hogy Pün-

kösd napján megjelent neki a Szentlélek s csodálatosan eltölté lelkét hét ajándékával, midőn ezeket halotta: „Aki kivülem semmi egyebet sem szeret, azt magamban s kegyelememben meg akarom erősíteni!“ E néhány szó s a vele egyidejű látomás leirhatatlan világosságot gyújtott ki a jámbor apáca lelkében. E világosság megmutatta neki saját semmiségét s tisztán felismerhetővé tette benne a természetnek minden indulatát és mozgalmát. Bizonyossággal megtudta különböztetni ezeket a kegyelem sugalataitól. És ez mondhatatlanul előresegítette őt az életszentség pályáján. Ettől fogva rohamosan haladt a tökéletesség felé. Bizonyal számodra is készen áll a Szentlélek hétszeres kincse. És ezekből nem csak ő maga fog válogat-

ni számodra, hanem tekintetbe fogja venni a te egyéni vágyadat s kéréseidet is. Válassz tehát a hét közül egy-kettőt, amelyeknek leginkább hiányát érzed, a mely után leginkább kívánczol. Azután kérd azokat a Szentlélektől, de kérd nagy buzgósággal. És látni fogod, mily készséges Ő a buzgó könyörgés meghallgatására, főleg ha olyanok folyamodnak hozzá, akik maguk részéről is készek az ő kívánságainak teljesítésére. És ő mit kíván inkább tőled, mint azt, hogy az élet-szentségre komolyan törekedjél s elháríts minden akadályt az Ő megszentelő munkája elől? És ad, „jó lelket azoknak, kik tőle kérik“. (Lk. 11. 13.)

*De tuis fidelibus,
In te confidentibus
Sacrum septenarium!*

*Add, kik áldják szent neved
Add, azoknak szellemed
Hétszerű ajándokát.*

KILENCEDIK NAP.
TIZEDIK ELMÉLKEDÉS.

Da virtutis meritum,
Da salutis exitum,
Da perenne gaudium.

Boldog alkonyunk után
Nyisd meg irgalmad nyomán.
Fénylakodnak birtokát. Amen.

I.

„Da virtutis meritum.“ „Add meg az erény érdemét! Tedd az erényt érdemdússá.“ A Szentlélek adományai magukban véve érdemeket még nem adnak. Inkább súlyos felelős-

séget hárítanak reánk, hogy azokat jól felhasználjuk. Ne rejtjük tehát a talentumot kendőbe, hanem tegyük a váltóasztalra! Ha ugyanis jól kihasználjuk a Szentlélek ajándékait s általuk s velők erényeket gyakorlunk, akkor jól befektettük azokat, kamatoztattuk s bő gyümölcsöket hoznak számunkra a mennyországban.

Ámde ki az ismét, aki minket rávezet, hogy a kapott kincseket jól kiaknázzuk? Ki segít minket a különböző erénygyakorlatokban? A Szentlélek az, aki bennünk s velünk az akarást és teljesítést egyként eszközli, műveli. Sőt ő az, aki csupa jósból és üdvösségünkért való szorgosságból a mi gyengeségünkhöz leereszkedik és olyként alkalmazza segélyét, ajándékát, hogy mi azt

könnyen s szívesen elfogadjuk, felhasználjuk, midőn egyik vagy másik erény gyakorlatára szólít, édesget. Az ő munkája tehát minden erényes tett, amelyet végrehajtanunk sikerült. Nekünk is tehát sz. *Pállal* be kell valanunk mindenben: „nem ugyan én (tettem), hanem Isten kegyelme énvelem.“ (I. Kor. 15. 10.) Ha tehát gazdagok vagyunk hitben s érdekekben, tisztasággal ékesek, szelidségben kipróbáltak, türelemben kitartók, imában lángbuzgók, a felebaráti szeretetben áldozatkészek, ugyan kinek kell mindezt köszönnünk? A Szentléleknek. Az erény által szerzett érdemek, az ő kegyelmének ajándékai.

II.

„Da salutes exitum.“ „Adj üdvösséges kimenetelt, véget“, ragyogó életalkonyt.

Ez az üdvösséges, boldog kimenetel, nem egyéb mint az erényes élet koronája, az érdemeknek biztonságba helyezése, a kegyelmi ajándékok záróköve a földi létnek véghatárán.

Minő nagy, anyai gondoskodás nyilvánul meg ebben a végső kegyelemben a Szentlélek részéről! Ez a boldog befejezés magában zárja voltaképpen, hogy a Szentlélek az illető lelket egész földi élete folyamán különös kegyelmi vezetésben részesítette. Mert ha igaz az, hogy amilyen az élet, olyan (többnyire) a halál, akkor kétségkívül az élet a legnagyobb jelentőségű a szerencsés

vagy szerencsétlen „kimenetelre“ vagyis halálra nézve. Akinek tehát a Szentlélek boldog kimenetelt szánt, annak vezetésében már kezdettől fogva ezt a nagy célt tartja szem előtt. Az ilyeneket ép ártatlanságban őriz meg, avagy megadja nekik idejekorán az őszinte megtérés kegyelmét s erőt ad a kísértések állhatatos leküzdésére. Megtanítja az ilyeneket imádkozni, vigaszt lehel lelkökbe, hogy az élet szenvedései s viszontagságai közepett az erény útján ki ne dőljenek, a jót, az önmegtagadást meg ne unják, el ne hanyagolják. Szelid, de erős kézzel vezeti őket erényről-erényre s így egyik kegyelmi nap után a másikkal ajándékozza meg őket, míg végre az aranyláncot az utolsó nap le nem zárja.

És mennyire gondját viseli a Szentlélek ennek a mindennél fontosabb „exitusnak,” „kimenetelnek!”

Ha a gonoszlélek is minden erejét latba veti, minden hatalmát felhasználja, hogy a megszentelő málasztban levő lelket, csellel vagy erőszakkal még az utolsó pillanatokban megtévessze, megbuktassa, elcsábítsa, ám a Szentlélek még sokkal szorgosabb arra nézve, hogy a jámbor lélek, erényes élet után boldogan „menjen ki”, szerencsésen végezze életét. Szerencsés pedig a kimenetel, boldog a vég akkor, ha a haldokló keresztényben a hit, remény, szeretet s a többi erény élénk kifejezésre jutnak és így a halál az istenfélő életnek visszfénye. Ez a „drágalátos halál”, ez a boldog vég s kimenetel, ez a mennyei záradéka

a földi életnek, utolsó ajándéka a Szentléleknek. Ó minő jószág ez, minő gondosság a Szentlélek részéről! Minő csodálatos vezetés nyilvánul meg ebben a kezdettől egészen a boldog végig! „Vezess engem Uram a Te utadon és igazságodban fogok járni.“ (Zs. 85. 11.). Hogyan is mondja másutt ugyancsak a zsoltáros?: „Megismertetted velem az élet útjait, betöltesz engem örömmel, a Te orcáddal, jobboldnál *mindvégig* gyönyörűség vagyok.“ (15. 11.) Innen fakad a végső szakasz:

III.

„Da perenne gaudium,“ „Addj végnélküli örömet,“ „fénylakodnak birtokát.“ Ime ez a végcélja a Szentléleknek a reábízott lelkek vezetésében. Itt a földön igazán szentekké

akarja őket tenni, hogy azután odaát annál boldogabbakká tehesse. Itt felajánlja nekik a kegyelem fényét, odaát pedig megadja nekik a dicsőség fényét. Itt ő rejtett vendége a léleknek, odaát ő vendégeli a lelkeket. Mert valóban a Szentlélek az öröm s boldogság magában az égben. Sötét és hideg volna még a mennyország is nélküle. Ő még az Atyának s Fiúnak is közös boldogsága, mert ő a másik két isteni személy kölcsönös szerelmének közös lehellete, spirációja. Benne és általa élvezi tehát az Atya és Fiú is az isteni lényegben rejlő végtelen szerencsét, boldogságot és örömet. Annál inkább a Szentlélek az üdvözültek boldogítója az égben. Nekünk is ő lesz az üdvösségünk. Az a szeretet, amelyet itt a földön lelkünkbe kiönt,

odaát a boldogító szeretet határnélküli tengerévé fog szétáradni. Az az öröm, amelyet itt a jámborság jutalmául megad, odaát, a mennyei boldogság örvényeibe fog elmélyedni. A lelki béke, amelyet itt hívei élveznek, az örök rendíthetetlen béke derűjével fogja lelkünket besugározni.

Az a Szentlélek, akinek látása az angyalokat is boldogítja, atyai s anyai szeretettel fog minket keblére szorítani, szerelmével minket megittasítani s boldogsága tengerébe örökre elmeríteni.

Azért nagyon szép és mélyértelmű az őskeresztény temetőknél, a katakombáknál, az a gyakori felírása, „Vivas in Spiritu Sancto!“ „Élj a Szentlélekben!“ De testünket sem fogja feledni a Szentlélek, amely földi zarándokutunkon az ő templomául

szolgált. Erről maga a Szentlélek az Apostol ajka által így biztosít minket: „S ha annak lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust halottaiból: ő, ki feltámasztotta Jézus Krisztust halottaiból, életre kelti halandó testeket a bennetek lakó Leleke által.“ (Rom. 8. 11.) Ekkor kapja meg a Szentlélek fenséges építménye a telőzetét s eléri végső befejezését munkája, amely Istent megdicsőíti, minket pedig örökre boldogít. Akkor látni fogunk, akkor bámulni fogunk s ujjong lelkünk a Szentlélekben mindörökre, mert megadta „fénylakának birtokát“ a „perenne gaudiumot“ az „örökkétartó örömet.“ Amen.

Budapest, 1930.

LITÁNIA A SZENTLÉLEKRŐL.

(MAGÁNHASZNÁLATRA.)

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennyei Atyaisten, irgalmazz nekünk!
Mégváltó Fiuisten, irgalmazz nekünk!
Szentlélek Uristen, irgalmazz nekünk!
Szentháromság egy Isten, irgalmazz
nekünk!

Szentlélek, te az Atyának és Fiu-	} irgalmazz nekünk!
nak közös szeretete,	
Szentlélek, te az Atyának és Fiu-	
nak közös boldogsága,	
Szentlélek, te a Megtestesülés	}
titkának eszközlője,	

Szentlélek, te a Szeplőtelen Szűznek
 isteni mátkája,
 Szentlélek, te Jézus Krisztus művének
 folytatója és megkoronázója,
 Szentlélek, te az Anyaszentegyház
 kormányosa,
 Szentlélek, te a Szentatya tévmen-
 tességének őre,
 Szentlélek, te az isteni kegyelem
 napja,
 Szentlélek, te a megszentelő és
 segítő malaszt osztogatója,
 Szentlélek, te az isteni erények és
 ajándékok adományozója,
 Szentlélek, te az értelem és tudo-
 mány lelke,
 Szentlélek, te a bölcsesség s jótanács
 lelke,
 Szentlélek, te a jámborság és isteni
 félelem lelke,
 Szentlélek, te az erősség lelke,
 Szentlélek, te minden erény felvirá-
 goztatója,
 Szentlélek, te a tökéletesség mestere,
 Szentlélek, te az angyalok öröme,
 Szentlélek, te a pátriárkák remény-
 sége,
 Szentlélek, te a próféták ihletője
 Szentlélek, te az apostolok tanítója,

I
r
e
s
i
m
a
z
z
n
c
k
ü
n
k
i

Szentlélek, te vértanuk szilárdsága,	} Irgalmazz nekünk !
Szentlélek, te a hitvallók ereje,	
Szentlélek, te a szűzek tisztasága,	
Szentlélek, te a Szentek egyeségének	
aranykapcsa,	} nekünk !
Szentlélek, te a bűnök megbocsátója,	
Szentlélek, te a testek feltámasztója,	
Szentlélek, te az örök élet fénye s	
boldogsága,	

Légy irgalmas, kegyelmezz nekünk
Szentlélek !

Légy irgalmas, hallgass meg minket
Szentlélek !

Minden hitbeli tévedéstől,	} Ments meg minket ő Szentlélek !
Minden vétectől,	
A kevélység szellemétől,	
A tisztátalanság szellemétől,	
A szeretetlenség szellemétől,	
A hamisság s kétszínűség szellemétől,	
Az engedetlenség szellemétől,	
A te sugallataid megvetésétől,	
A megismert igazság elleni tusako-	
dástól,	
Az isteni irgalomba való vakmerő	}
bizakodástól,	
Az isteni irgalom feletti kétségbe-	
eséstől,	

A megátalkodottságtól s töredelmetlenségtől, — Ments meg minket ó Szentlélek!

A hirtelen s boldogtalan haláltól, — Ments meg minket ó Szentlélek!

Az örök kárhozattól. — Ments meg minket ó Szentlélek!

Mi szegény bűnösök, kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy a római pápát s a püspöki kart az Egyház kormányzásában támogatni méltóztassál,

Hogy az Egyháznak szent papokat küldeni méltóztassál,

Hogy az Egyház minden rendjét és tagját megszentelni méltóztassál,

Hogy a katolikus hitoktatók s tanítók munkáját megáldani méltóztassál,

Hogy a katolikus missziókat hathatósan pártfogolni méltóztassál,

Hogy a hitetleneket s tévelygőket mielőbb Krisztus aklába terelni méltóztassál,

Hogy az Egyház egységét sértetlenül megőrizni méltóztassál,

Hogy tőlünk, hivedtől minden szomorúságot s kishitűséget távol tartani méltóztassál,

Kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy minden gondolatunkat s szándékunkat a mennyeiekre irányítani méltóztassál, — Kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy mindnyájunkat a te szent szeretetedben megőrizni méltóztassál, — Kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy mindnyájunkat az örök boldogságba befogadni méltóztassál, — Kérünk téged hallgass meg minket!

Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — kegyelmezz nekünk Uram!

Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — hallgass meg minket Uram!

Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — irgálnazz nekünk Uram!

Krisztus hallgass minket,
Krisztus hallgass meg minket.

Miatyánk — Üdvözlégy.

Könyörögjünk!

Szentlélek, akit az Úr Egyházának megígért s pünkösdi napján kegyelmesen elküldött, légy a mi lelkünknek is állandó kedves vendége. Őrizd s növeld bennünk

a te megszentelő kegyelmedet, s gyujtsd lángra szívünkben a szunnyadó isteni erényeket, s ékesíts fel minket, a te templomaidat 7 ajándékkal. Engedd, hogy a te szellemed belőlünk embertársainkra is kiáradjon, hogy ima, jó példa s apostolkodás által Veled együtt hatásosan építsük Jézus Krisztus Szívének országát. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki Veled s az Atyával együtt él és uralkodik mindörökkön örökké. Amen.

TARTALOMJEGYZÉK.

A kilenced előestéjén					
Első elmélkedés	—	—	—	—	5
Első nap					
Második elmélkedés	—	—	—		15
Második nap					
Harmadik elmélkedés	—	—	—		24
Harmadik nap					
Negyedik elmélkedés	—	—	—		33
Negyedik nap					
Ötödik elmélkedés	—	—	—	—	43
Ötödik nap					
Hatodik elmélkedés	—	—	—		53
Hatodik nap					
Hetedik elmélkedés	—	—	—		64
Hetedik nap					
Nyolcadik elmélkedés	—	—	—		74
Nyolcadik nap					
Kilencedik elmélkedés	—	—	—		86
Kilencedik nap					
Tizedik elmélkedés	—	—	—		96
Litánia a Szentlélekről	—	—			106

